

munen. Saafremt man vil gjøre noget Saadant gjældende imod Seminariets Skole, er det naturligt, at Statskassens Bøerger sige: Nei, det ville vi ikke finde os i, saa indbrage vi hellere vor Skole aldeles fra Forbindelsen med det offentlige Skolevæsen i Skaarup Commune, holde Skolen som en egen privat Skole med sin egen Lærer og opfordre de Forældre, der ville, til at sende deres Børn derhen for at nyde Undervisning. Jeg antager, at der ikke vil mangle Børn. Da denne Skole imidlertid nu engang skal ligge i Skaarup, i Genhold til Legatets Bestemmelse, og er til Nytte for Seminariet der, er der Anledning til at søge en billig Overeenskomst med Skaarup Commune om en Sammenmelting af den private Skole og Communeskolen; men det er kun en Belvillie, som derved vises fra Statens Side, og i det Dieblif Communen vil benytte sig af denne Belvillie paa den Maade, at den søger en Deel af de Børder, som paa-hvile den selv, ført over paa den private Skole, maa Staten sætte sig derimod og sige: Nei, det gaar vi ikke ind paa. Derfor forekommer det mig, at Staten har været overordentlig billig, naar den flere Gange har gjort Communen det Tilbud, at ville ved Hjælp af denne Skole tage Deel i de nye Børder, som maatte blive paalagte dens Skolevæsen; men at den private Stiftelse skulde overtage samme Forpligtelse, som om den selv var Part i det offentlige Skolevæsen, forekommer mig at være aldeles urigtigt, og det kunde, som sagt, let drage meget farlige Følger efter sig. Naar den høitærede Minister har omtalt, at det kunde føre til en Retsfag, kan jeg efter den Opfattelse, jeg har af det hele Forhold, ikke Andet end ønske, at en saadan Retsfag maatte komme. Jeg troer, at det da vilde blive fuldkomment klart, at de Fordringer, der gjøres af Skaarup Commune, ere aldeles uberettigede, og at Staten i høi Grad har vist Belvillie og Høimodighed ved de Tilbud, den allerede har gjort. Jeg maa altsaa vedblivende være af samme Mening som hidtil, at man her forlanger Noget, som Staten ikke paa nogen Maade er forpligtet til; Communen viser en mærkelig Haardnakkethed, som ingenlunde vil være til dens Fordeel, ved ikke

at ville gaar ind paa billige Forslag, og derfor maa jeg opfordre ærede Medlemmer til at stemme mod det begjærede Beløb.

C. Petersen: Naar det ærede Thing erindrer Navnene paa de Mænd, som stode under det i sin Tid indbragte Forslag om Nedsettelsen af en parlamentarisk Commission til Undersøgelse af Almueskolevæsenets Forhold, saa maa det vide, at det er særligt de Mænd, som jeg i vore private Forhandlinger her i Rigsdagen nærmest slutter mig til. Jeg kunde imidlertid ikke gaar med dem dengang, idet jeg navnlig ikke kunde finde det rigtigt, at man søgte paa den Maade og ad den Vei at sride ind, da det stod saaledes for mig, at, skulde der røres ved dette, var det Regjeringen, der maatte tage denne Sag i sin Haand. Nu er jo imidlertid Forholdet forandret derhen, at den høitærede Minister har begjært en Belvilling for at kunne faae en Commission nedsat i Sagen. Det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 2den Valgkreds (Naberg) kunde forstaae, sagde han, at Mænd eller den Deel af Folket, der egentlig ikke hørte til Almuebefolkningen, kunde være imod en saadan Begjæring; men han kunde ikke forstaae, at de, som hørte til denne Befolkning, vare imod den. Jeg haaber nu, at han ikke vil beskylde mig for, at jeg ikke skulde høre til dem, som ville, at Almuebefolkningen skal gaar frem i Oplysning, i Kundskaber og i sund Sands for, hvad der er ret, nyttigt og gavnligt for Folket og Fædrelandet, eller rettere: jeg veed med Bestemthed, at han ikke vil beskylde mig derfor. At der kan være endeel at forandre ved vort Almueskolevæsen, tvivler jeg ingenlunde om. Jeg har ikke hørt til dem, der have været ganske tilfreds med Alt, hvad der foregaaer i Almueskolen, og den Maade, hvorpaa man tager det der; men jeg hører paa den anden Side langtfra til dem, som mene eller sige, at det ikke kan udrettes Noget ved vore Almueskoler. Jeg seer endnu den Dag idag med Kjærlighed tilbage paa den Almueskole, som jeg i min Barndom har besøgt, og paa den Lærer, som, hvor gammel jeg end er, endnu er levende, og som jeg har den største Kjærlighed og Høiagtelse for, ligesom